

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

ข่าวการระบาดใน / ต่างประเทศ

สัปดาห์ที่ 47 ระหว่างวันที่ 19 - 25 พฤศจิกายน 2549

(Outbreak Verification Summary, 47th Week, Nov.19 - 25, 2006)

เรียบเรียงโดย สุชาดา จันทสิริยากร

Suchada Juntasiriyakorn

*กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา

Epidemiological Investigation and Surveillance Section

สำนักกระบาดวิทยา

Bureau of Epidemiology

✉ meow@health.moph.go.th

ในสัปดาห์ที่ 47 ระหว่างวันที่ 19 - 25 พฤศจิกายน 2549 สำนักกระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ภายในประเทศ

1.1 อาหารเป็นพิษจากต้นโหระ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช พบผู้ป่วยรวม 6 ราย (Food poisoning in Nakhon Si Thammarat)

ผู้ป่วยจำนวน 6 ราย อายุ 16 - 53 ปี ชาย 1 ราย หญิง 5 ราย เป็น พนักงานธนาคารแห่งหนึ่ง (2 ราย) และ นักศึกษาฝึกงาน (4 ราย) สาขานครศรีธรรมราชและสาขาลาดหัวอิฐ จากการสอบสวนพบว่า พนักงานธนาคารและ นักศึกษาฝึกงานทั้งสองสาขา รวม 21 คน (Attack Rate ร้อยละ 28.57) รับประทานอาหารกลางวันร่วมกันในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2549 รายการอาหาร ประกอบด้วย ปลาช่อนทอด แกงส้มปลาต้มกับกุ้ง แกงจืดวุ้นเส้นหมูสับ ทอดมันปลา ขนมหิน แกงเนื้อ ผัดผักกาดดองกับไข่ และผัดกระเพราหมูสับ หลังรับประทานอาหารดังกล่าวประมาณ 5 - 150 นาที ผู้ป่วยได้ทยอยป่วย ด้วยอาการอาเจียน แน่นหน้าอกและคลื่นไส้ บางรายมีอาการปวดท้อง ถ่ายเหลว ปวดศีรษะ ปวดแสบและชาในปาก ลิ้น และลำคอร่วมด้วย เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลนครินทร์ ทุกราย อาการทุเลาผู้ป่วยทั้ง 6 ราย มีประวัติรับประทานแกงส้มทุกราย ผู้ที่ไม่ได้รับประทานแกงส้มไม่มีผู้ใดป่วย ส่วนประกอบแกงส้มมี ปลาต้มกับและต้นคูน (บอนชนิดที่รับประทานได้) โดยแม่ครัวซื้อคูนที่ลอกและหั่นใส่ถุงขายจากตลาดหัวอิฐ สงสัยว่าอาจมีต้นโหระ (บอนชนิดที่มีสารพิษ calcium oxalate และ hydrocyanic acid) ปะปนมาด้วย ซึ่งหากรับประทานเข้าไปแล้ว ทำให้คันปาก คอ และลิ้น และทางเดินอาหารอักเสบ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ได้เก็บตัวอย่างอาหารที่รับประทานเหลือ 1 รายการ คือ ปลาช่อนทอด ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ตรัง ผลการตรวจไม่พบสารฆ่าแมลงปนเปื้อน

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช และโรงพยาบาลนครินทร์ ได้สอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนประชาชนให้ทราบถึงพิษของพืชตระกูลบอนชนิดที่รับประทานไม่ได้ และวิธีเลือกบอนชนิดที่รับประทานได้มาปรุงเป็นอาหาร

1.2 ใช้กาพหลังแอน 1 ราย ที่จังหวัดปัตตานี (Meningococcal meningitis in Pattani)

ผู้ป่วย เด็กหญิง อายุ 2 ปี อยู่หมู่ 1 บ้านท่าทราย ตำบลกะมิยอ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เริ่มป่วย วันที่ 4 พฤศจิกายน 2549 ด้วยอาการไข้ และอาเจียน เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลปัตตานี วันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 แรกเริ่มมีไข้สูง 40 องศาเซลเซียส รอยจ้ำเลือด จุดเล็ก ๆ ที่บริเวณหน้า หน้าอก และขาทั้ง 2 ข้าง คอแข็งเล็กน้อยและภาวะทุพโภชนาการระดับ 1 ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการที่โรงพยาบาลปัตตานี พบเชื้อ *Neisseria meningitidis* serogroup B และไวต่อยา Ampicillin, ยา Augmentin, ยา Chloramphenicol, ยา Ciprofloxacin, ยา Cotrimoxazole และยา Meropenem หลังได้รับการรักษา อาการทุเลา

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของจังหวัดปัตตานี ได้เก็บตัวอย่าง Throat Swab ผู้สัมผัสร่วมบ้าน 13 ราย ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่โรงพยาบาลปัตตานี พบเชื้อ *Neisseria meningitidis* 2 ราย ให้ยา Ciprofloxacin และ ยา Rifampicin แก่ผู้สัมผัสร่วมบ้านทุกคน พร้อมทั้งให้สุขศึกษาเรื่องไข้กาพหลังแอน อาการ วิธีติดต่อ และวิธีป้องกันตนเอง เพื่อลดโอกาสที่จะติดเชื้อแก่ผู้สัมผัสร่วมบ้าน และในชุมชน จากการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดไม่พบผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน

จากการเฝ้าระวังโรคตั้งแต่ต้นปี 2549 จนถึงปัจจุบัน สำนักกระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยไข้กาพหลังแอนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวม 35 ราย เสียชีวิต 5 ราย โดยเป็นผู้ป่วยจากภาคกลาง 13 ราย ภาคใต้ 12 ราย เสียชีวิต 5 ราย ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกแห่งละ 5 ราย ส่วนจังหวัดปัตตานีมีรายงานผู้ป่วยในปีนี้ 2 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต

2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

2.1 สถานการณ์โรคปอดอักเสบในเขต Osh ยังเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศนี้มีอัตราป่วยสูงที่สุดในโลก กล่าวคือ ตั้งแต่ต้นปี 2549 จนถึงปัจจุบัน พบผู้ป่วยรวม 596 ราย ซึ่งสูงกว่าปีที่แล้วถึง 3 เท่า (196 ราย) เฉพาะในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา มีผู้ป่วยสูงถึง 200 ราย ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอ Nookatsky (266 ราย), karasujskiy (108 ราย) และ Aravanskiy (48 ราย)

2.2 สถานการณ์โรคไทฟอยด์ สาธารณรัฐเลบานอน ในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา พบผู้ป่วยสงสัย รวม 30 ราย ส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุ 11 – 16 ปี ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยยืนยัน 11 ราย จากทางใต้ของประเทศ แถบชายฝั่งด้านใต้ของเมือง Beirut และทางตะวันออกของเขต Beqaa

โรคไทฟอยด์มักเกิดในชนบทและชนกลุ่มน้อยระหว่างเดือนตุลาคม ถึง เมษายน ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝนถึงหนาว ทั้งนี้เนื่องจากน้ำฝนและน้ำจากการละลายของหิมะจะปนเปื้อนกับน้ำเสียจากท่อน้ำทิ้ง และไหลไปปนเปื้อนกับแหล่งน้ำต่าง ๆ ประชาชนที่ใช้หรือบริโภคน้ำที่ปนเปื้อนไม่มีการปรับปรุงคุณภาพหรือมาซื้อโรคจะมีโอกาสป่วยสูง

2.3 การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ ในบ้านพักคนชรา (Jindalee Nursing Home) เมืองแคนเบอร์รา ออสเตรเลีย ระหว่างวันที่ 10 ตุลาคม - 16 พฤศจิกายน 2549 พบผู้ป่วยรวม 56 ราย เป็นผู้สูงอายุ 49 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 6 ราย ส่วนผู้ป่วยอีก 7 ราย เป็นเจ้าหน้าที่ของบ้านพักดังกล่าว ตรวจตัวอย่างที่เก็บจาก Nose Swab และ Throat Swab ด้วยวิธี PCR 10 ตัวอย่าง ให้ผลบวกต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ FluA:H1 6 ตัวอย่าง บ้านพักแห่งนี้มีคนชราอาศัยรวม 141 คน และมีเจ้าหน้าที่ รวม 150 คน

2.4 การระบาดของโรค Meningococcal ที่เมือง Greater Yei County ของ Central Equatorial State สาธารณรัฐซูดาน ระหว่างวันที่ 1 กันยายน ถึง 8 พฤศจิกายน 2549 พบผู้ป่วยสงสัยโรค Meningococcal รวม 231 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 16 รายและมีผู้ป่วยยืนยันโรคไข้กาฬหลังแอ่นจากการพบเชื้อ *Neisseria meningitidis* serogroup A ในน้ำไขสันหลังจำนวน 5 ราย

สถานการณ์โรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์

สถานการณ์โรค/ภัย ที่สำคัญ

สัปดาห์ที่ 47 ระหว่างวันที่ 19 - 25 พฤศจิกายน 2549

(Situation of Priority by Disease Under Surveillance, 47th Week, Nov. 19 - 25, 2006)

รายงานโดย ลดารัตน์ ผาตินาวิน
 กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดต่อ
 สำนักระบาดวิทยา

Ladarat Phatinawin
Communicable Disease Epidemiological Section
Bureau of Epidemiology

✉ ladarat@health.moph.go.th

สัปดาห์ที่ 47 (19 - 25 พฤศจิกายน 2549) โรคเร่งด่วนที่ได้รับรายงานและมีจำนวนมากกว่าสัปดาห์เดียวกันของปีที่ผ่านมาคือ AFP ส่วนโรคมือ เท้า ปาก มีจำนวนมากกว่ามัชฐาน (พ.ศ. 2544 – 2548) สัปดาห์เดียวกัน มีรายงานผู้เสียชีวิตจากปอดอักเสบ 1 รายที่จังหวัดนครสวรรค์ โรคที่พบว่า มีรายงานผู้ป่วยเพิ่มขึ้นค่อนข้างมากจากสัปดาห์ที่ผ่านมาในบางจังหวัดได้แก่ ปอดอักเสบที่ต้องพักรักษาในโรงพยาบาล จังหวัด น่าน นครสวรรค์ นครราชสีมา พัทลุง กระบี่ และปัตตานี โรคไข้หวัดใหญ่ จังหวัด ตาก อุดรฯ พัทลุง และสงขลา โรคมือ เท้า ปาก จังหวัด นครสวรรค์ และหนองบัวลำภู ทั้งนี้ นอกจากการเฝ้าระวังปอดอักเสบเพื่อตรวจจับโรคไข้หวัดนกแล้ว ยังต้องตรวจสอบลักษณะการป่วยที่เป็นกลุ่มก้อนด้วยโดยเฉพาะไข้หวัดใหญ่เพื่อเฝ้าระวังการระบาดใหญ่ (Pandemic Influenza)

จำนวนผู้ป่วยสะสมที่ได้รับรายงานตั้งแต่ต้นปีจนถึงสัปดาห์นี้โรคที่มีมากกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และมีมัชฐานคือ ไอกรณ (จากการระบาดในบางจังหวัดหลายเดือนก่อน), ปอดอักเสบที่ต้องพักรักษาในโรงพยาบาล, Severe AEFI และโรคพิษสุนัขบ้า นอกจากนี้ยังมีโรคมือ เท้า ปากที่มีจำนวนผู้ป่วยสะสมตั้งแต่ต้นปีมากกว่ามัชฐานในช่วงเวลาเดียวกัน และโรคเลปโตสไปโรซีสมีจำนวนผู้ป่วยสะสมตั้งแต่ต้นปีมากกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา